

Olimpiyatlarda Yer Alan Mücadele Sporları ile İlgili Türkiye’de Yapılmış Bilimsel Çalışmaların Analizi: Bir Sistematik Derleme

Ali Ulaş YÜKSEL¹ B-C-D , Yeter Aytül DAĞLI EKMEKÇİ² A-E

¹Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

²Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

Yazar Katkı Oranı:

- A) Çalışmanın Tasarımı
- B) Veri Toplama
- C) Verilerin Analizi
- D) Makale Yazımı
- E) Eleştirel Okuma

ÖZET

Olimpiyat Oyunları, sporda rekabetin en yüksek seviyede yaşandığı uluslararası bir platformdur. Türkiye'nin de bu etkinliklerde temsil edildiği düşünüldüğünde, olimpiyatlarda yer alan mücadele sporlarına yönelik yapılan bilimsel çalışmaların önemi ortaya çıkmaktadır. Bu makalede, Türkiye’de olimpiyatlarda yer alan mücadele sporlarına dair yapılan bilimsel çalışmaların incelenmesi konu alınmıştır. Çalışmada, Türkiye’de yayınlanmış makaleler için Dergi park veri tabanı ve uluslararası dergiler için Web of Science (WoS) veri tabanındaki makaleler taranarak olimpiyatlarda yer alan mücadele sporlarına odaklanan çalışmalar belirlenmiştir. Bu çalışmaların yıllara göre dağılımı, hangi spor dallarına odaklandığı, spor bilimlerinin hangi alt alanlarında olduğu gibi hususlar sistematik derleme yoluyla incelenmiştir. Elde edilen bulgular, Türkiye’de olimpiyat mücadele sporları üzerine yapılan bilimsel çalışmaların genellikle antrenman yöntemleri, performans analizi, yaralanma önleme ve psikososyal konulara odaklandığını göstermiştir. Sonuç olarak, Türkiye’de olimpiyat mücadele sporları üzerine yapılan bilimsel çalışmaların belli bir potansiyele sahip olduğu ve bu alandaki araştırmaların artırılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mücadele sporları, Olimpiyatlar, Sistematik derleme

Analysing the Scientific Studies on Combat Sports in the Olympics in Turkey: A Systematic Review

ABSTRACT

Olympic Games is an international platform where competition in sports is experienced at the highest level. Considering that Turkey is also represented in these events, the importance of scientific studies on the combat sports in the Olympics emerges. This article analyses the scientific studies on combat sports in the Olympics in Turkey. In the study, studies focusing on combat sports in the Olympics were identified by searching the Dergi park database for articles published in Turkey and Web of Science (WoS) database for international journals. Issues such as the distribution of these studies by years, which sports they focus on, and which sub-fields of sports sciences they are in were analysed through systematic review. The findings showed that scientific studies on Olympic combat sports in Turkey generally focus on training methods, performance analysis, injury prevention and psychosocial issues. As a result, it is emphasised that scientific studies on Olympic combat sports in Turkey have a certain potential and research in this field should be increased.

Key Words: Combat sports, Olympics, Systematic review

E-ISSN: 3023-5359

Doi Number:

10.5281/zenodo.11520831

Giriş

Olimpiyat Oyunları veya kısaca Olimpiyatlar, Yaz ve Kış Olimpiyat Oyunları olmak üzere iki ayrı kategoride, dört yılda bir düzenlenen uluslararası çok sporlu etkinliktir. 200'ün üzerinde ülkeyi temsil eden sporcuların katıldığı etkinliklere ev sahipliği yapan olimpiyatlar, dünyanın en kapsamlı spor etkinliği olarak bilinmektedir (IOC, 2018).

Olimpiyat Oyunları, dünya genelinde sporcuların becerilerini ve dayanıklılıklarını sergileyebilecekleri en prestijli spor etkinliklerinden biridir. Bu etkinlikler, çeşitli spor disiplinlerini içermekte olup, dövüş sanatları ya da bir diğer tanımıyla mücadele sporları bu disiplinlerden birini oluşturur (Smith, 2019).

Dövüş sanatları, yüzyıllardır insanlar arasındaki mücadeleyi ve rekabeti ifade etmektedir. (Brown, 2020). Farklı dövüş sanatları, özgün teknikleri, stratejileri ve kurallarıyla farklı kültürlerden gelir ve sporcuların fiziksel ve zihinsel yeteneklerini test etmek amacıyla kullanılırlar. Olimpiyat Oyunları'ndaki dövüş sanatları disiplinleri arasında judo, karate, boks, güreş ve tekvando branşları bulunmaktadır (Kim ve Garcia, 2018).

Dövüş sanatları, Olimpiyat Oyunları'nda hem sporcular hem de izleyiciler için büyük bir ilgi odağıdır. Bu sporların tarih boyunca Olimpiyatlardaki varlığı, geleneksel dövüş sanatlarının modern spor dünyasına entegre edilmesini yansıtmaktadır (Wang ve Chen, 2017).

Dövüş sanatları, fiziksel yeteneklerin yanı sıra karakter gelişimi, ahlaki değerler ve disiplin gibi önemli değerleri teşvik eder. Bu nedenle, Olimpiyat Oyunları'ndaki dövüş sanatları hem sporun kendisi hem de sporcuların kişisel gelişimleri için önemli bir rol oynamaktadır (Johnson, 2019). Bu değerlerin yanı sıra olimpiyatlardaki temsil ve mümkün olan başarılar bir ülkenin spor alanındaki kalkınmasını ve spora verdiği değeri göstermektedir. Bu başarının sağlanmasında dövüş sanatları da rol almaktadır.

Franchini ve ark. (2018) Olimpiyat Oyunlarının dünyanın en önemli spor müsabakası olduğunu ve Spor Bilimlerinin Olimpiyatlarda spor başarısı için önemli bir rol oynadığını belirtmiştir. Boks, eskrim, judo, tekvando ve güreş dövüş sporlarının, bu yarışmadaki tüm madalyaların %20-25'ini temsil ettiğini vurgulamıştır. Olimpiyatlarda başarı, ülkelerin Olimpiyatlara katılması ve başarılı performans sergilemesi açısından önemli görülmektedir (Rhomey Jr, & Early, 2013; Forrest et al., 2010).

De Bosscher ve ark. (2009) spor organizasyonları diğer sektörlerden farklı olarak çok daha geniş bir kitle tarafından yakından takip edildiğinden başarı veya başarısızlığın insanlar ve kurumlar üzerinde etkisinin diğer sektörler göre daha derinden olacağını vurgulamıştır. Bu nedenle ülkeler hem daha fazla madalya kazanmak hem de ülkelere arasında madalya sıralamasında üst sıralara çıkmak için Olimpiyatlarda iyi performans göstermek istemektedirler (Bernard ve Busse, 2004).

Gelişmiş bir ülke olabilmek için her alanda başarıya ulaşmak hedefiyle spor alanı için sorunları ve kaynaklarını iyi analiz etmek, fırsatları tespit ederek yakalayabilecek spor politikaları geliştirmek gerektiğini bilen yöneticiler, spor bağlamında daha başarılı olmak için uygun hamleler yapmak zorundadır. Geliştirilmesi gereken politikaların başarısının anahtarı mevcut durumun doğru analiz edilmesidir (Aydın, 2023).

Bu bağlamda olimpiyatlar ve önemi göz önünde bulundurulduğunda Olimpiyatlarda ülkemizin başarılarının artması için yapılabilecekler düşünüldüğünde mevcut durumun analizinde en başarılı olduğumuz branşların dövüş sanatları ağırlıklı olduğu ortaya çıkmıştır.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

Tablo 1. Türkiye'nin 1936 – 2020 yılları arasında düzenlenen olimpiyatlarda kazandığı madalyaların istatistiği

Branş	Altın	Gümüş	Bronz	Toplam	Yüzde
Boks	1	3	3	7	6,73
Güreş	29	18	19	66	63,46
Judo	1	0	1	2	1,92
Tekvando	1	3	5	9	8,65
Karate	0	1	3	4	3,85
Okçuluk	1	0	0	1	0,96
Halter	8	1	2	11	10,58
Atletizm	0	1	2	3	2,88
Art. Jimnastik	0	0	1	1	0,96
Genel Toplam	41	27	36	104	100

Kaynak: (TMOK, 2023)

İstatistiklere bakıldığında olimpiyatlarda yer alan dövüş sanatlarının madalyaların %84,61'ini oluşturduğu gözlemlenmektedir. Birlikte bu başarı yüzdesinin ülkemiz için olimpiyatlarda önemli bir yer tuttuğu tespit edilmiştir.

Bu bilgilerin ışığında olimpiyatlardaki başarının; bir ülkenin spor bilimleri alanında yaptığı çalışmalarla da ilişkili olduğunun düşünülmesinin yanı sıra dövüş sanatlarının olimpiyat düzeyinde önemli bir yer tutmasından ötürü bu çalışmada olimpiyat düzeyinde yer alan dövüş sanatlarının (Judo, Tekvando, boks, güreş, eskrim) ülkemizin spor bilimleri alanında ne düzeyde araştırma konusu olduğu bu araştırmanın temel sorusunu oluşturmuştur.

Bu soruya yanıt aranırken yıllara göre değişim, branşlara göre dağılım, spor bilimlerinin alt çalışma alanlarına göre dağılım ve anahtar kelimelerin yığılımı dikkate alınmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Yöntemsel Modeli

Bu çalışmada sistematik derleme yöntemi kullanılmıştır. Sistematik derleme, belli bir araştırma sorusuna yanıt aramak üzere o alanda yapılan çalışmaların çeşitli dahil etme ve dışlama kriterleri kullanılarak kapsamlı bir şekilde taranması ve raporlanmasıdır (Karaçam, 2013). Bu yöntemin seçilmesinin nedenleri daha az yanlılık ve hata içermesi, literatür taramasının belirli bir yöntemle yapılması, çalışmalar seçilirken kullanılan kriterlerin açıkça belirtilmesidir. Ayrıca bu çalışma özelinde; belirli bir süre sonra yapılacak sistematik derleme çalışmaları ile olimpiyat mücadele sporlarında spor bilimleri alanında yapılan çalışmaların yıllar içinde gösterdiği değişim yeniden izlenerek karşılaştırma yapılabilecektir.

Sistematik derlemenin geleneksel derlemeden ayrılan şu yönleri bu çalışmada ön plana çıkmaktadır. Araştırmanın temel olarak tek bir sorusu bulunmakta, tüm adımlar ve tarama stratejileri araştırmanın başında yazarlar tarafından belirlenmiştir, sağlam ve yüksek kaliteli kanıtlara dayalı çalışmalara ulaşılabilmesi için arama motorları sınırlandırılmıştır, yazarların spor bilimleri alanında bilgi ve deneyim birikimi mevcuttur ve tekrarlanabilirlik özelliği korunacak şekilde tüm süreç tanımlanmıştır (Yılmaz, 2021). Ayrıca verilerin görsel olarak algılanmasıyla çalışmayı destekleyeceği düşünülerek kelime bulutları oluşturulmuştur.

Sistematik derleme çalışmasının oluşturulmasında ise PRISMA metodu takip edilmiştir. PRISMA metodu, meta-analiz ve sistematik derleme araştırmalarının sunumunu geliştirmede yazılı bir rehber ortaya koymayı amaçlayan bir metod türüdür (Karaçam, 2013).

Araştırmada örneklemin belirlenmesinde ise ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt örneklem, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Ölçüt araştırmacı tarafından oluşturulur ya da daha önceden hazırlanmış ölçütler listesi kullanılabilir (Marshall ve Rossman, 2014). Bu çalışmada ölçütler; eserlerin Türkiye evreninde dövüş sanatları üzerine yapılan, 2000 yılından 2024 yılına kadar yayınlanmış ve Dergi park ve Web of Science veri tabanlarından erişilebilen makaleler olması şeklinde belirlenmiştir.

Veri Toplama Süreci

Verilerin toplanmasında ilk olarak günümüzde Scopus ile birlikte dünya çapında en alakalı iki multidisipliner bilimsel veri tabanından biri (Gorraiz, Gumpenberger et al. 2016) olarak kabul edilen Web of Science taranmıştır. Daha sonra ise Türkiye literatüründeki yayınları en kapsamlı şekilde sunan ve TÜBİTAK ULAKBİM çatısı altında bulunan Dergi park veri tabanı kullanılmıştır. Veriler toplanırken 2000 yılı ve sonrası makaleler araştırmaya dahil edilmiştir.

Verilerin toplanmasında Web of Science veri tabanında arama için anahtar kelime olarak "boxing", "boxer", "fencing", "fencer", "judo", "judoka", "judoka", "tekvando", "taek", "wrestling", "wrestler", "wrestlers", "martial arts", "combat sports" terimleri kullanılmıştır. Filtreleme olarak sadece "sports science" alanında yapılan çalışmalar ve ülke/bölge olarak "Türkiye" incelenmiştir.

Dergipark veri tabanında ise "güreş", "güreşçi", "judo", "judocu", "eskrim", "eskrimci", "boks", "boksör", "tekvando", "tekvando", "tekvandocu", "dövüş sanatları" terimleri kullanılmıştır. Tekrar eden makaleler için kontrol yapılmıştır ve her biri bir kere analize dahil edilecek şekilde kayıt altına alınmıştır.

Web of Science veri tabanında toplamda 190 makaleye ulaşılmış ve yapılan incelemeler sonucunda anahtar kelimeler ile uyumlu olan 109 makale, Dergi park veri tabanında bulunan 519 makaleden anahtar kelimeler ile uyumlu 310 makale taranarak çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler ilgili veri tabanlarından "01.11.2023 – 19.11.2023" tarihleri arasında toplanmıştır.

Toplanan veriler Alemdağ (2018)'in çalışmasında spor bilimlerinde en çok çalışılan konular kategorisinde belirtilen "sporda psiko-sosyal alanlar, spor eğitimi alanı, hareket ve antrenman bilimleri alanı, yönetim ve organizasyon ve sağlık" alanlarına göre kategorize edilerek kodlanmıştır.

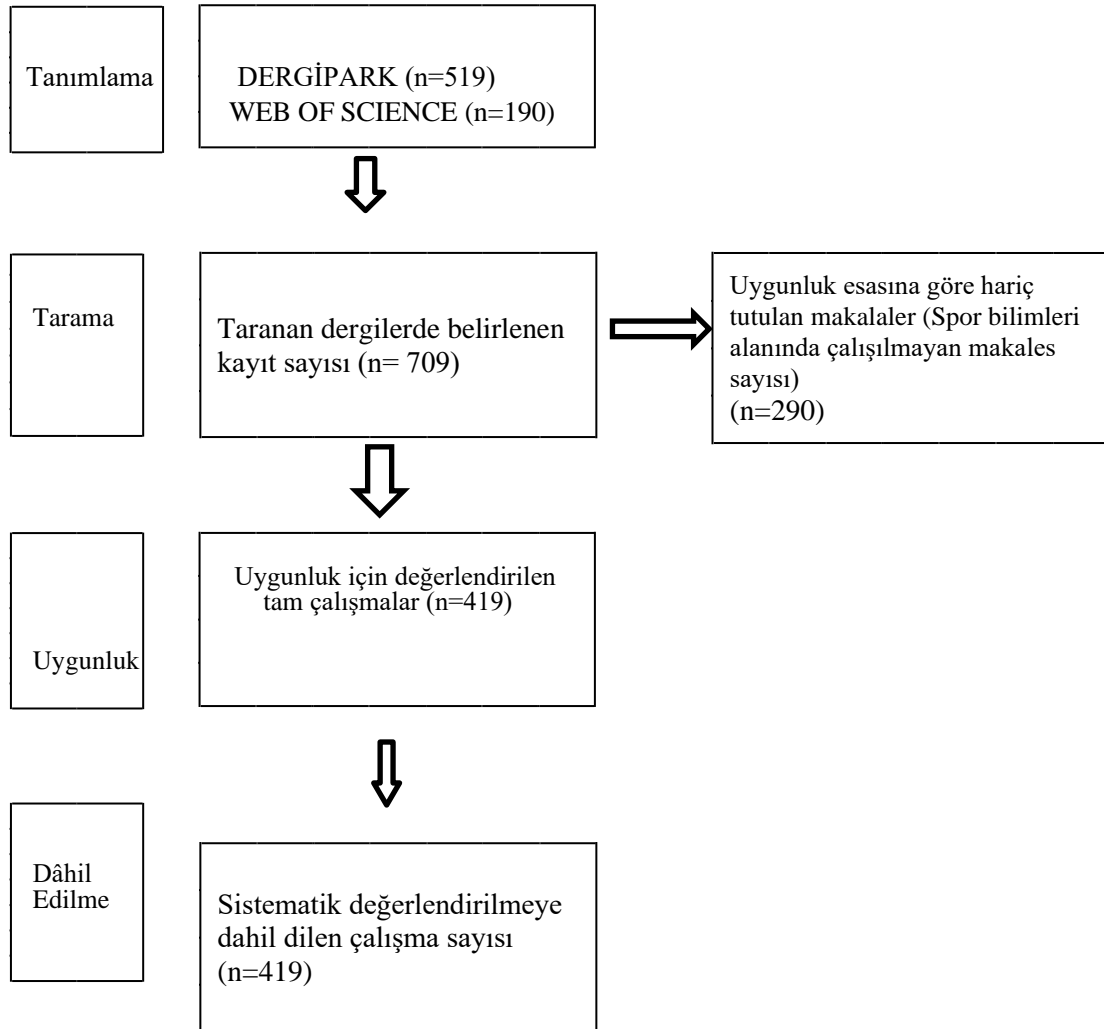
Verilerin Analizi

Verilerin kodlanması ve filtrelerin yapılması daha sonrasında ise analiz edilebilir hale getirilmesi için ilk olarak Microsoft Excel programı kullanılmıştır. Analize hazırlanan veriler IBM SPSS 20 programı ile analiz edilmiş olup bu verilerin yıllara göre dağılımı, elde edilen verilerin spor bilimlerinin hangi alt alanında çalışıldığı ve hangi branşların çalışıldığı analiz edilerek verilerin frekans değerlerine ve çapraz tablolarına bakılmıştır.

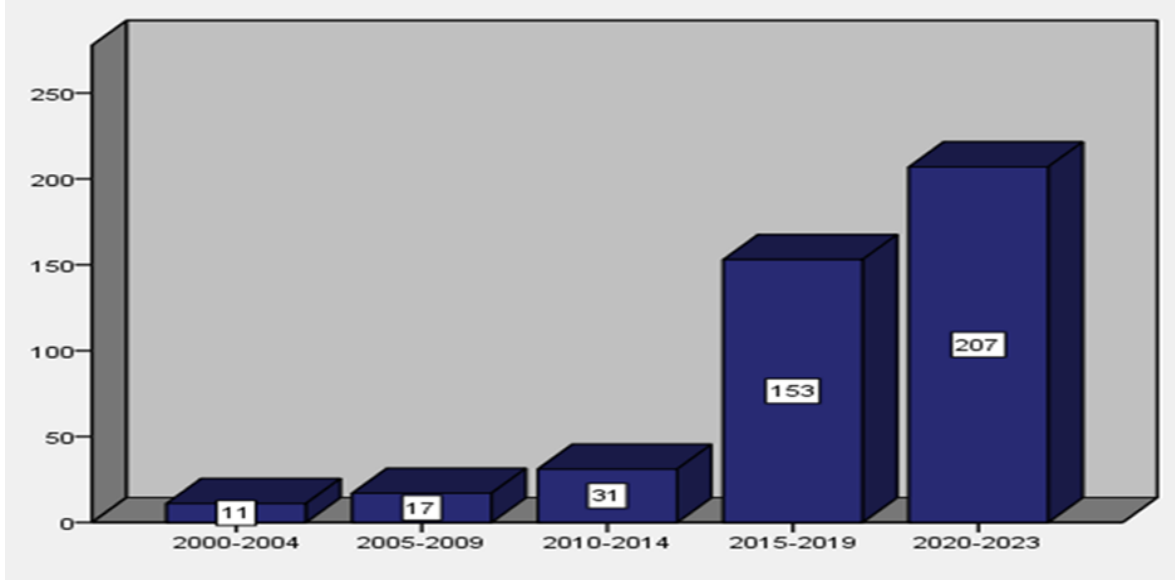
Bulgular

Yapılan alan yazın incelemesinin ardından olimpiyatlarda yer alan mücadele sporları ile ilgili Web Of Science ve Dergi park veri tabanında bulunan son 23 yıl içerisinde yer alan toplamda 419 makaleye ulaşılmış ve bu makaleler PRISMA yöntemine göre şema halinde gösterilmiş olup bu tarama işleminin tanımlama, tarama, uygunluk ve dahil etme aşamaları Şekil 1’de gösterilmiştir. Belirlenen kriterlere göre toplamda 699 makaleye ulaşılmış olup taramada çalışmaların özet kısımları ve anahtar kelimeleri incelendikten sonra, 280 araştırma belirlenen kriterleri sağlamadığı için değerlendirilmeye alınmamıştır. Kriterleri sağlayan 419 makale araştırma kapsamına alınarak; yıllara göre, spor bilimleri alt alanlarına göre dağılımı, çalışılan branşların dağılımı ve çalışılan branşların kendi içerisindeki çalışma alanı dağılımı analiz edilerek tablo ve grafik halinde aşağıda sunulmuştur. Bulgular sonuç kısmında tartışılarak değerlendirilmiştir.

Şekil 1. PRISMA yöntemine göre araştırmanın akışı (Liberati, 2009)

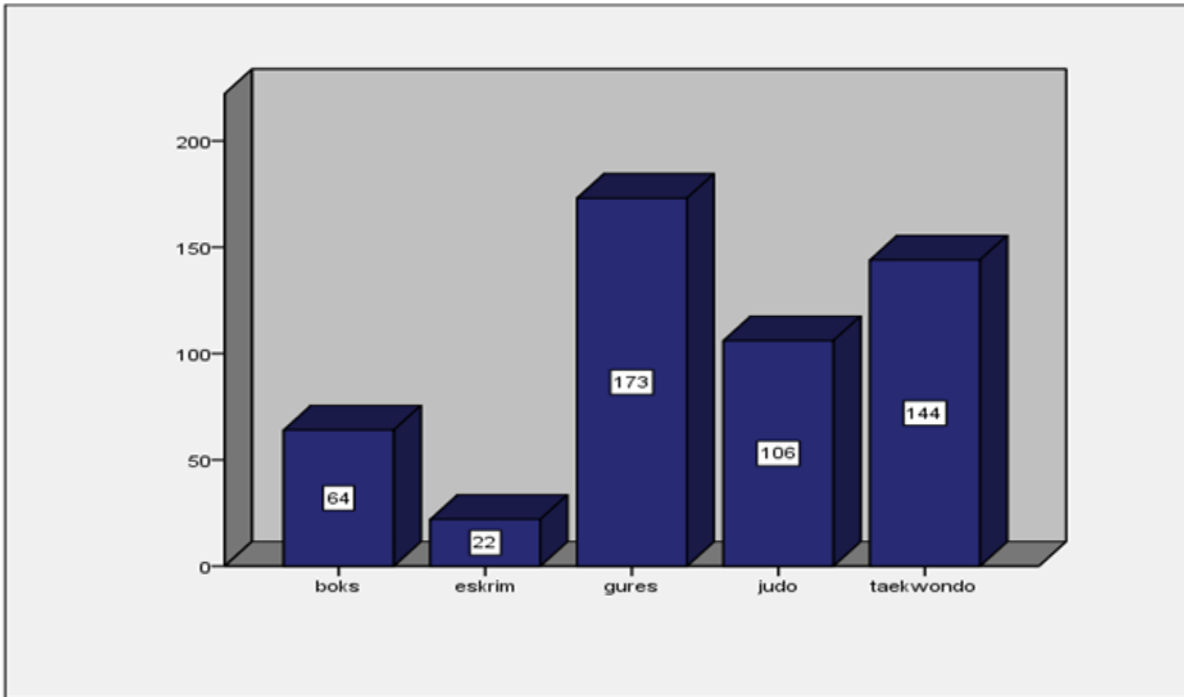

Grafik 1. Araştırmada Yer Alan Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

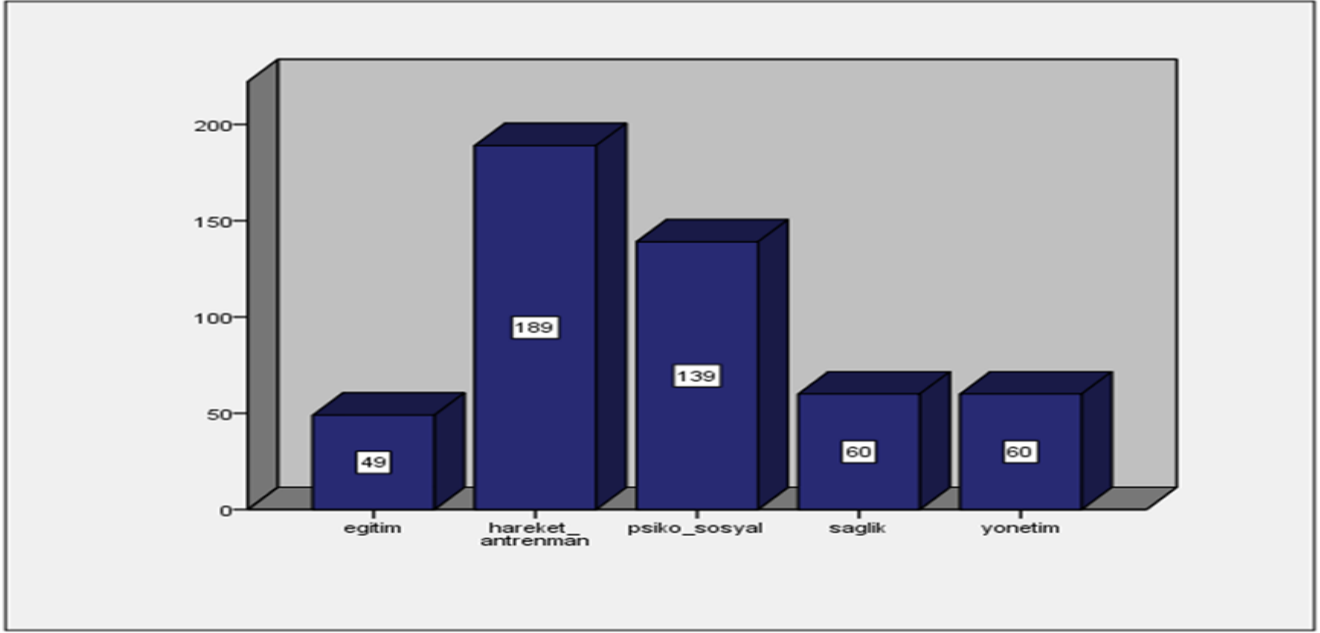
Grafikte olimpiyatlarda yer alan mücadele sporları ile ilgili çalışmaların yıllar içinde artış düzeyi görülmektedir.

Grafik 2. Araştırmada Yer Alan Makalelerin Branş Dağılımı

Yukarıdaki grafik incelendiğinde literatürümüzde yer alan çalışmalarda güreş ve tekvando alanında daha çok çalışmaya yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yukarıda belirtilen değerlerin incelenen toplam makale sayısından fazla oluşu bazı çalışmalarda birden fazla branşın aynı anda yer almasından kaynaklanmaktadır.

Grafik 3. Araştırmada Yer Alan Makalelerin Spor Bilimleri Alt Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı

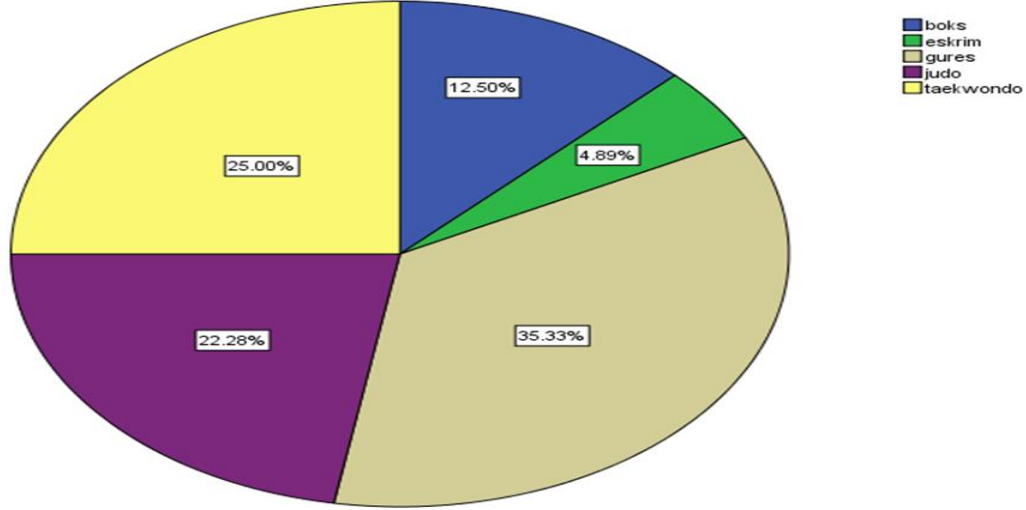

Yukarıdaki grafik incelendiğinde ise olimpiyatlarda yer alan mücadele sporları ile ilgili yapılmış çalışmaların çalışma alanı olarak daha çok hareket-antrenman ve psikososyal alanlara yönelik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yukarıdaki değerlerin araştırma kapsamında çalışılan toplam makale sayısından fazla olması bazı makalelerde spor bilimlerindeki alt alanlardan birkaçının aynı anda yer almasından kaynaklanmaktadır.

Mücadele sporları alanında yapılan çalışmaların 2000 yılından günümüze kadar olan dağılımı incelendiğinde özellikle 2014-2019 (153 çalışma) yılları ve 2020-2023 (207 çalışma) yılları arasında çalışmaların sayısının önceki yıllara göre farklı biçimde arttığı görülmüştür. Bu nedenle bu artışı oluşturan çalışmalardaki branş ve alt alan dağılımı Grafik 4-5-6-7’de daha detaylı olarak incelenmiştir.

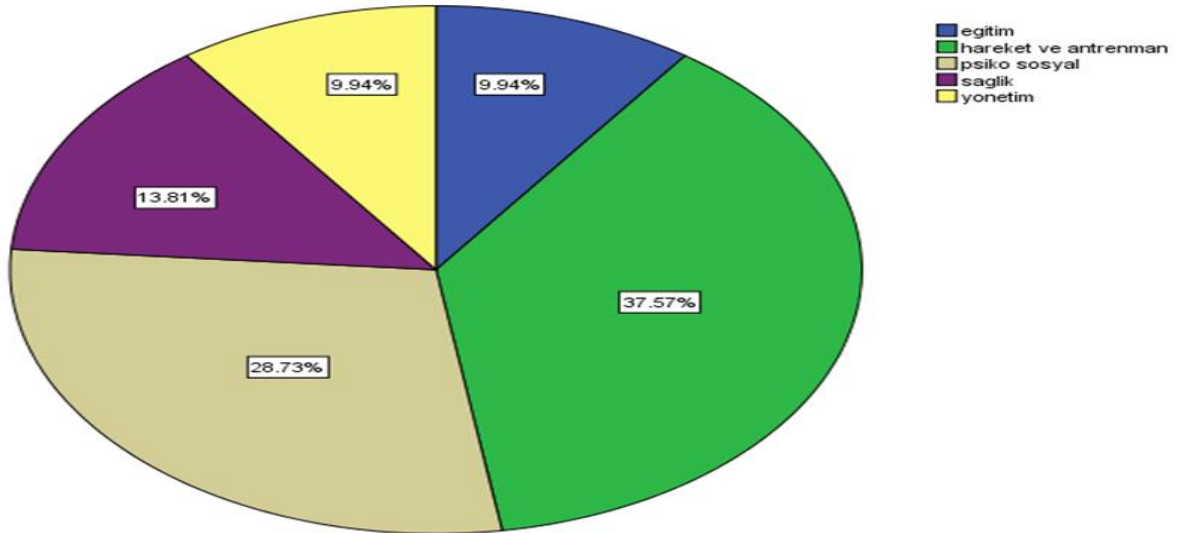

Grafik 4. 2014-2019 Yılları Arası Çalışılan Makalelerin Branşlara Göre Dağılımı (%)

Yukarıdaki grafik incelendiğinde 2015-2019 yılları arasında yapılmış akademik çalışmalarda ağırlıklı olarak güreş, tekvando ve judo branşlarının çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

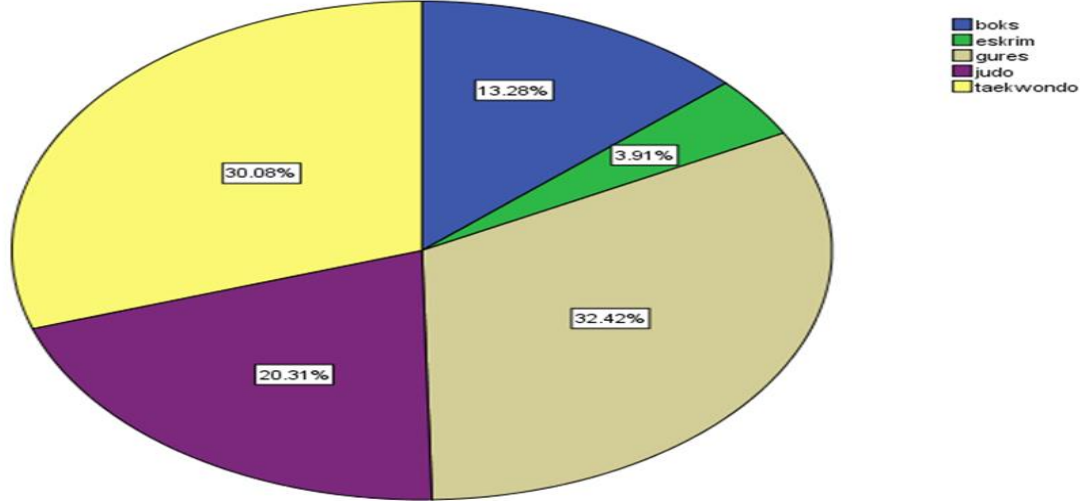
Grafik 5. 2014-2019 Yılları Arası Çalışılan Makalelerin Alt Alanlara Göre Dağılımı (%)

Yukarıdaki grafik incelendiğinde 2015-2019 yılları arasında yapılmış akademik çalışmalarda spor bilimlerinin hareket ve antrenman ve psikososyal çalışma alanlarının daha yoğun çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

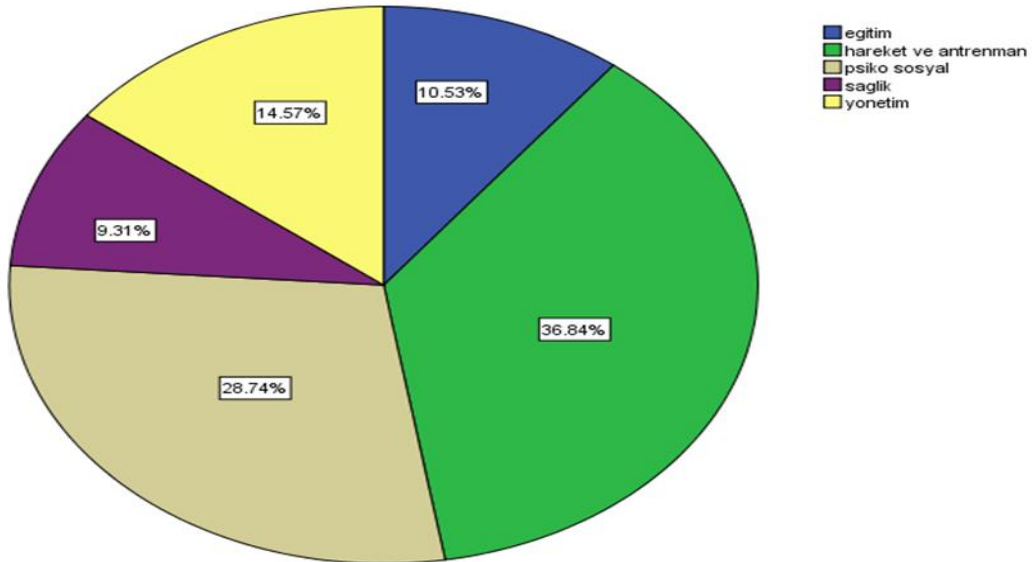

Grafik 6. 2020-2023 Yılları Arası Çalışılan Makalelerin Branşlara Göre Dağılımı (%)

Yukarıdaki grafik incelendiğinde 2020 – 2023 yılları arasında yapılmış akademik çalışmalarda ağırlıklı olarak 2015-2019 yıllarındaki çalışmalara paralel bir şekilde güreş, tekvando ve judo branşlarının çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Grafik 7. 2020-2023 Yılları Arası Çalışılan Makalelerin Alt Alanlara Göre Dağılımı (%)

Yukarıdaki grafik incelendiğinde 2020-2023 yılları arasında yapılmış akademik çalışmalarda spor bilimlerinin hareket-antrenman ve psikososyal çalışma alanlarının daha yoğun çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Elde edilen bulguların ışığında olimpiyatlarda Pinto ve ark. (2020) Türkiye'de yaz ikliminde antrenman yapmanın kondisyon seviyesini daha yüksek bir düzeye çıkarmaya elverişli olmasının Türkiye'nin olimpiyatlarda mücadele sporları branşındaki başarısına etki sağlamış olabileceği vurgulanmıştır.

Chatziyianni (2018) ise Türkiye'nin karatede kazandığı madalya sayısının çokluğuna değinmiş ve bu başarının altında ülkemizin coğrafi konumun da önemli olduğunu vurgulamıştır.

Dashper ve ark. (2014) Türkiye'nin mücadele sporları bakımından olimpiyatlardaki başarısını ülkenin anayasasında her yaşta vatandaşın fiziksel ve zihinsel sağlığını geliştirmek, herkes için sporu teşvik etmek ve seçkin sporculara ulusal bir değer olarak muamele etmek için devlet düzeyinde önemli faaliyetlerle teşvik edilen spora adanmış maddelerin olmasına bağlamıştır. Buna ek olarak Türkiye'de sporun devlet tarafından güçlü bir şekilde desteklenmekte olduğunu vurgulamıştır.

Ayrıca Türkiye'nin Olimpiyat Oyunlarında karate dalında kazandığı madalya sayısının, müsabakalarının ağırlık kategorilerine bölünmesiyle ilişkili olabileceği ve bunun da Türk karatecilerin bedensel yapısına tam olarak uyduğu tespit edilmiştir (Podrigalo et al., 2017).

Uluslararası alan yazında yapılmış bu yorumlara karşılık ülkemizin olimpiyatlardaki durumu için bazı eleştiriler de mümkündür.

İmamoğlu (2015) Türkiye'de sporun politik boyutu ile ilgili kaygılarından bahsetmiş, sporcuların gerekli şekilde desteklenmediğini öne sürmüş, Türkiye'de Federasyonların ivedi şekilde 2016-2020 ve 2023 için hem yüksek

performans hem de sporun tabana yayılması ile ilgili uygulanabilir ve sürdürülebilir stratejik planlarını, performans program ve bütçe projeksiyonlarını tamamlamaları ve var olanları da günün koşullarına uygun hale getirmek için gözden geçirmeleri gerektiğini belirtmiştir.

Ziyagil (2021) yapmış olduğu çalışmada Türkiye'nin olimpiyatlardaki başarısının geçmiş yıllara göre bir düşüşte olduğunu bunu da Ülkemizin spor ile ilgili yönetsel olarak birtakım eksikliklerinden dolayı olduğunu ifade etmiştir.

Bu araştırmanın bulguları incelendiğinde olimpiyatlarda yer alan mücadele sporlarına yönelik çalışmaların zaman içinde arttığı gözlemlenmiştir. Bu bağlamda bilimsel alanda bu branşlara yönelik çalışmaların artmasının mücadele sporlarının başarısına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmada branşlarla ilgili çalışmaların toplam sayısı ele alındığında eskrim ve boks alanında çalışmaların diğer branşlara göre daha az olduğu görülmüştür (eskrim 22, boks 64). Spor bilimleri alt alanlarına bakıldığında en çok hareket - antrenman ve psikososyal alanlarda çalışıldığı saptanmıştır (hareket ve antrenman 189, psikososyal 139).

Yönetim, sağlık ve eğitim alanlarında ise daha az çalışmaya rastlanmıştır (yönetim 60, sağlık 60, eğitim 40). Araştırmada elde edilen kelime bulutu sonuçlarına göre araştırma konularının sıklıkla hareket ve egzersiz olarak seçildiği yorumunda bulunulabilir.

Yapılan çalışma sonucunda aşağıdaki sonuçlara ve önerilere ulaşılmıştır.

- Olimpiyatlardaki madalyalarımızın büyük çoğunluğunu savunma sporları alanındaki madalyalar oluştururken literatürümüzdeki çalışma sayısının artırılmasının bu branşlardaki başarıya doğrudan katkı

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
sağlayabileceği düşünülmektedir.

- Olimpiyatlarda yer alan mücadele sporlarında kazanılan madalyalar karşılaştırıldığında eskrim ve boks branşlarındaki başarı yüzdesi diğer mücadele spordaki başarının çok gerisinde kalmaktadır. Aynı şekilde çalışılan makale sayısı da bununla paralellik göstermektedir. Eskrim ve boks alanındaki çalışmaların desteklenmesinin ve sayılarının artırılmasının olimpiyatlarda ülkemiz adına başarının artmasına katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

- Spor bilimleri birden fazla çalışma alanını içinde barındıran ve bu alanların birbirleriyle yakından ilişkili olduğu hibrit bir bilim alanıdır. Aynı zamanda bu çalışma alanları birbirini desteklemekle beraber bir bütün olarak ele alınmadığı takdirde spordaki gelişimi kısıtlanabilecek bir durum oluşturabilmektedir. Bu bağlamda ele alındığında çalışmanın verilerinin gösterdiği üzere genellikle spor bilimlerinin egzersiz bilimleri alanına ağırlık verilmiş olması nedeniyle bütünsel olarak başarıyı sağlayacak tüm unsurları bir arada dikkate almayı zorlaştıracak şekilde bilimsel araştırma birikiminin oluştuğunu göstermektedir.

Bu kaynak kısıtının giderilmesinin yani bu branşlar ile ilgili yapılacak çalışmalarda spor bilimlerinin tüm alanlarına ağırlık verilmesinin (yönetim, organizasyon, pazarlama, ekonomi, zihinsel performans, altyapı gelişimi gibi) hem ülkemizde mücadele sporları dallarının gelişimi açısından hem de olimpiyatlardaki başarımıza katkı sağlaması açısından anlamlı derecede katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Alan yazın incelendiğinde mücadele sporlarının olimpiyatlarda ülkemiz için büyük önemi olmasına rağmen bu konuyu ele alan çalışmaya rastlanmamıştır. Aynı şekilde uluslararası yayınlarda da mücadele sporları

ve olimpiyatlardaki yeri ile ilgili kısıtlı çalışmaya rastlanmıştır.

(www.olimpiyatkomitesi.org.tr, 2024)

Bu bağlamda bu çalışmanın ileride yapılacak çalışmalar için bir kılavuz niteliği taşıması düşünülürken bu alanda yapılacak çalışmaların da hem ülkemizde hem de uluslararası alan yazında spor bilimleri alanına katkı sağlayacağı çıkarımında bulunulmuştur.

Kaynaklar

Alemdağ, S. (2018). Spor Bilimleri Alanıyla İlgili Bilimsel Dergilerde Yayımlanan Makalelerin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(3), 24-31.

Aydın, G. (2023). Modern Yaz Olimpiyat Oyunlarında Türkiye: Sidney'den Tokyo'ya. *Journal of Athletic Performance Researches*, 1(1), 37-47.

Bernard, A. B. & Busse, M. R. (2004). Who wins the Olympic Games: Economic resources and medal totals. *Review of economics and statistics*, 86(1), 413-417.

Brown, A. M. (2020). The Impact of Martial Arts on the Olympic Movement. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 15(3), 327-341.

Chatzigianni, E. (2018). Global Sport Governance: Globalizing the Globalized. *Sport in Society*, 21(9), 1454-1482.

Dasher, K., Fletcher, T., & McCullough, N. (Eds.). (2014). *Sports events, society and culture*. Routledge.

De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., Shibli, S. & Bingham, J. (2009). Explaining international sporting success: An international comparison of elite sport systems and policies in six countries. *Sport management review*, 12(3), 113-136.

Gorraiz, J., Gumpenberger, C. & Glade, T. (2016). On the bibliometric coordinates of four different research fields in Geography. *Scientometrics*, 107, 873-897.

Franchini, E., Gutierrez-Garcia, C. & Izquierdo, E. (2018). Olympic Combat Sports Research Output in the Web of Science: A sport science centered analysis. Ido Movement for Culture. *Journal of Martial Arts Anthropology*, 18(3), 21-27.

<https://olympics.com/ioc/celebrate-olympic-games>

Erişim tarihi: Nisan 2024

<https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Olimpiyat-Madalyalarimiz> Erişim tarihi: Nisan 2024

İmamoğlu, O. (2015). *Türkiye'deki Bağımsız Spor*

Federasyonlarının İdari, Mali, Sportif ve Sosyal Hedefler Yönünden İncelenmesi, Multidisciplinary 1 st. ICHES International Congress on Sports Education and Health Sciences, Sakarya, Türkiye.

Johnson, R. W. (2019). *The Evolution of Boxing in the Olympic Games*. *Journal of Martial Arts History*, 12-24.

Karaçam, Z. (2013). Sistematiik Derleme Metodolojisi: Sistematiik Derleme Hazırlamak İçin Bir Rehber. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 6(1), 26-33.

Kim, S. H. & Garcia, P. (2018). An Analysis of the Representation and Success of Martial Arts in the Olympics. *International Journal of Sport Management and Marketing*, 18(4), 322-335.

Liberati, A., Altman, G.D., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gotzsche, P.C. & Loanidis, J. (2009). The prisma statement for reporting systematic reviews and meta analyses of studies that evaluate healthcare interventions: explanation and elaboration. *Ann Intern Med*, 15(4),5-94.

Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing Qualitative Research*. New York: Sage.

Pinto, F. C. L., Neiva, H., Nunes, C., Branquinho, L. & Ferraz, R. (2020). Ultimate Full Contact offensive efficiency analyzed through styles and combat distances: A confluence of cognitive and ecological approaches. *Archives of Budo Science of Martial Arts Extreme Sport*, 16, 17-27.

Podrigalo, L. V., Yermakov, S. S. & Jagiello, W. (2017). Special Indices of Body Composition as a Criterion of Somatic Development of Martial Arts Practitioners. *Archives of Budo Science of Martial Arts Extreme Sport*, 13, 5-12.

Rhamey Jr, J. P. & Early, B. R. (2013). Going for the gold: Status-seeking behavior and Olympic performance. *International Area Studies Review*, 16(3), 244-261.

Smith, J. (2019). The Role of Martial Arts in the Olympics: A Historical Perspective. *Journal of Olympic Studies*, 4(2), 45-59.

Wang, L. & Chen, X. (2017). A Comparative Study of Martial Arts in the Olympics: Judo and

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
Tekvando. *International Journal of Physical Education, Sports, and Health*, 4(2), 78-86.

Yılmaz, K. (2021). Sosyal Bilimlerde ve Eğitim Bilimlerinde Sistematik Derleme, Meta Değerlendirme ve Bibliyometrik Analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490.

Ziyagil, M. (2021). Geçmişten Günümüze; Türkiye Cumhuriyeti'nin Yaz Olimpiyat Oyunlarındaki Başarısı. *Spor Eğitim Dergisi*, 5(3), 36-52.

Sorumlu Yazar Bilgileri

Yazar Adı Soyadı: Ali Ulaş Yüksel

Kurumu: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Adres: Kınıklı Yerleşkesi, Üniversite Cd. No:11, 20160 Pamukkale / Denizli

Orcid Numarası: 0000-0001-6238-7894

Bu makale Creative Commons Attribution 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır.